

Esztergomi Lapok.

SZERKESZTŐSÉG:

SZÉCHENYI-TÉR (SZERENCSES-féle HAZ.)

HOVA A LAP SZELLEMI ÉS ANYAGI RÉSZÉT
— ILLETŐ KÖZLEMÉNYEK KÜLDENDŐK. —

— KEZIRATOK NEM ADATNAK VISSZA. —

Megjelenik minden vasárnap es csütörtökön.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre — — — — 12 K. Fél évre — — — — 6 K.
Negyed évre — — — — 3 K. • EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KIADÓHIVATAL:

(SZÉCHENYI-TÉR SZERENCSES-féle HAZ.)

HOVA AZ ELŐFIZETESI PÉNZEK KÜLDENDŐK.

HIRDETÉSEK

ÉS NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEK A KIADÓHIVATALBAN
VETETNEK FEL.

A vidéki hirlapirodalom feladata és kötelességei.

Azon tényezők között, melyek az emberi művelődés proceszusában jelentőséggel bírnak főfontosságú tényező a sajtó. Éltet, melegít, mint a növényi életben a nap. Nélküle nincs tartalmas élet, nincs fejlődés.

A sajtó ad határozott irányt a társadalomnak, tisztázza a fogalmakat, fejleszti a közszellemet, erősíti az erkölcsi és kötelességérzetet, mely nélkül a társadalmi öntudatos munkásság biztosítékai szilárd alapra nem számíthatnak.

Ennyit a sajtóról általánosságban.

A vidéki hirlapirodalom, ha jól felfogta a maga hivatását, nem kevésbé fontos tényezője a nyilvánosságnak, mint a központi sajtó s tekintve intenzív hatását, kivált helyi vonatkozású dolgokban, munkássága még talán nagyobb becsesél bír, miután a központi sajtó, az országos érdekek mellett csak nem igen szentelhet tért az egyes vidékek érdekeinek.

Éppen ezért egy helyesen, szakértelemmel s megkivántató ügyszeretettel szerkesztett helyi lap, a maga területein mérhetetlen horderővel bír: Éltet, erőt önt a közélet tényezőibe. — Buzdít, lelkesít, míg ha hivatásával járó céljától eltér, méreg hatásával van. Átka társadalmának.

Az érdekek ezerféle elágazásait rokonságba hozni, egy pontra vezetni, hogy az egyéni munkásság összeható ereje által a fokozatos fejlődés, az általános jólétre való törekvés útja megkönnyíttessék — ez vállalt feladata és így elengedhetlen kötelessége a helyi sajtónak.

És ha ezen munkájában, ellentétes, egymásra féltékeny érdekek kerülnek szembe, deidegetést várva a sajtótól — szilárdul állja meg helyét s mindenkiel szemben, úgy föl-mint le — tartózkodás nélkül mondja ki a maga meggyőződését, nem törődve azzal, hogy őszinteségével, bátorságával haragot vonhat magára. Mert az igazságot kimondani még a hatalmasokkal szemben is jogában áll. Természetes, hogy művelt hangon, megillető modorban gyakorolja kritikáját, mert nem megfelelő modort és hangot alkalmazva, a helyett, hogy használna, csak árt annak az ügynek, melynek használni akar.

Egy vidéki lapnak arra törekedni, hogy

minduntalan új eszméket vigyen a közönség elé, nagyon elhibázott célzat. Ezáltal csak komolysága, jelentősége vesztene, mert ha eszméit, indítványait nem követi gyors cselekvés, szavának súlya szenved a közönség előtt. Pedig egy vidéki lapnak az legyen törekvése, hogy a mit mond, annak súlya, szavának hittele legyen.

Különbö is a közélet az ő vonatkozásában annyi megfigyelni, javítani valót tol fel minduntalan a cselekvés terére, hogy ezek mellett aprólékos kicsinyességekkel, üres ambíciók dédelgetésével foglalkozni hivatása eleni bűn lenne. S ettől még a közvélemény szemben is tartózkodnia kell, mert a közvélemény a sajtóra nem lehet mindig irányadó, miután a közvélemény könnyen befolyásolható s a mellett is nincs meg mindég erkölcsi tartalma, reális értéke.

Ellenben kötelessége elismerni, meleg lelkesedéssel méltányolni az igaz érdemet, a becsületes munkásságot. Mert a becsületes munkásság igazságos méltánylása, termékenyítőleg, buzditólag hat a közélet munkásaira.

Igy fogva föl a sajtó hivatását, ha egyszer másszor az intező körökkel szemben szigorúbb álláspontot kénytelen elfoglalni, kritikáját tapintattal alkalmazza, mert a nyilvánosság nem annyira sokoldalú és csapásainak élét a megszokás eltompítja.

Mendenek fölött a lelkiismeret szabadsága, a magán-és családi élet szentsége sértetlen legyen előtte.

Negyedszázados szerkesztői gyakorlat sokra megtanított, de különösen megtanított arra, hogy csakis ezen irányelvek alapján szerkesztett helyi lap, számíthat a közönség széleskörű pártfogására.

Haan Rezső.

A barakktábor ügye.

— Elismerés az érdemnek. —

Valahányszor azt látjuk, hogy városunkra bizonyos előnyök hárulnak, nagy megkönnyebbüléssel hozzuk ezt köztudomásra.

Ezuttal a barakk-kérdés végleges megoldásának bekövetkeztét regisztrálhatjuk.

A harcászati lövőterre vonatkozó szerződés nem kerül vissza többé a városi tanács-ház zöld asztalára, hanem megy a cs. és kir.

közös hadügyminisztériumhoz, onnan a m. kir. belügyminiszterhez s mindkét helyen riadják az áldást, ami azt jelenti, hogy a városnak 30 éven át évi 10.000 korona új bevétele lesz az eddig alig jövedelmező legelőterület bizonyos részéből és ugyanannyi ideig évenként a kőbányaberlet után 2040 korona fog a városi pénztárba befolyjni. Ezen 12040 kor. után a községi pótdó is esik. A most említett összeg közvetlen jövedelme lesz a városnak és az 30 év alatt 361.200 koronát jelent.

Nézzük most, vajjon milyen indirect jövedelmekre van kilátás az említettek kivül?

Az esztendő folyamán az V-ik hadtestnek minden egyes csapatteste megjelenik városunkban. Ez azt jelenti, hogy kereskedelmünk és iparunk jelentékeny lendülethez fog jutni. Vendéglőink, szállóink és kávéházaink, továbbá borméréseink — állandó látogatókat nyernek. Az új forgalomból kijut a társas- és bérkocsi üzletnek is, szóval a barakktábor létesülése pezsgőbb életet teremt és a forgalom emelkedését jelenti.

Hogyha e részben már a kezdet kezdetén nem állanak tapasztalatok rendelkezésre, alig hisszük, hogy a tábor ügye oly sima-és gyors elintézéshez jutott volna, azonban már két év óta láttunk, hogy az ide vezényelt idegen csapatok után a forgalom milyen szépen fellendült.

Vagy amikor például négyszáz honvéd akadémiai növendék két-két héten át városunkban volt, lehetett-e valamelyik vendéglőben és kávéházban helyet találni? De nem ám! — Lefoglaltak azok a jól költő fiúk minden helyet és fogyasztottak Derekasán a mi vendéglőseink és kávéseink öröme. Hát még mikor vasárnaponként felkeresték őket vidéki ismerőseik. Sokszor az egész családjuk. Az apa, a mama és a gyermekek. Azok mind itt fogyasztottak és költöttek.

A hadtestnek egyes ide vezényelt csapattestei, nemkülönbö a számos tiszt szintén feltűnő forgalomhoz juttatták a várost.

Érthető tehát, hogy az ilyen becses forgalmi tényezőket meg kellett becsülnünk és kapva kaptunk az alkalmon. A földmives képviselők és az ő osztályok is megbékültek a helyzettel. Hiszen drágábban adhatták el termelvényeiket s a közülük való kisebb üzletemberek, különösen az italmarók jó forgalmat csináltak.

A jó tapasztalat tehát siettetette a tábor ügyét, nem is említve azt, hogy a cs. és kir. hadvezetőség jobb telepet hamarjában messze földön nem találván, szinte rajta volt a kérdésnek sürgős megoldásán.

Hanem hát erről a kérdéstről beszélve, meg kell nekünk emlékeznünk egy derek katonáról, aki nemcsak katonai szempontokból vette gondjaiba a tábor tervét, hanem mert Esztergomot is szereti. A barakktábor terve

Vrklyan János alezredestől indult ki. Ő fedezte fel az esztergomi terepnek különösen harcászati lögyakorlatok céljára való ritka alkalmatosságát ő irányította arra a hadvezetőség figyelmét, ő tárgyalt először a várossal és csak az ő gondoskodása biztosította azt nekünk.

Szívesen ismerjük mi ezt el, de meg kell emlékeznünk Fabinyi es. és kir. ezredesről is, aki viszont a hadtestnél volt lelkes híve a tábor eszméjének. Fabinyi Esztergomban. Pozsonyban, Wienben. Ma itt, holnap amott. Folyton a tábor ügyében járt, kelt és a kivétel sikere az ő nevéhez fűződik.

Az elismerés koszorúja azonban ezzel még nem teljes. Meg kell emlékeznünk Vimmer Ismre polgármesterről, aki teljes odaadással képviselte a városnak ezen kérdéshez fűződő fontos érdekeit, továbbá dr. Földváry István városi főügyészről, aki viszont a jogi megállapodások és rendezés kérdésében fejtett ki erkölcsileg alig feleccsülhető értékű munkásságot.

A most említett személyeknek közös munkássága a katonaságnak új és nagyértékű lövőterepet, a városnak pedig jelentékeny direct és ki sem számítható indirect hasznot biztosított.

Nagyon örülünk az ügy sikeres megoldása felett annyival is inkább mert oly ritkán regisztrálhatunk a városra nézve kedvező eseményt!

TÁRCA.

Híradás a montenegrói határról.

Négy nap óta itt fekszem a trebinjei spítáiban. De azért világért se tessék azt hinni, hogy holmi alattomos montenegrói golyópis érintette szívem burkát. Nem a! Akármint írják is a hazai újságok, montenegrói katonát se bandából való, sem Ófelségének Nikitának „hadseregéhez” tartozót nem volt még szerencsém látni. Járnak ugyan erre felé montenegróiak elegen, de nagyobbára asszonyok, akik kofálkodni jönnek ide és potot áron árulják a csirkét, a tojást, a kecske-tejet a montenegrói almát. A férfi a fegyverét ott hagyja a határ állomáson s úgy jön be fegyvertelenül a városba, hogy tudjon a montenegrói sziklás földek sovány termékein. Olyan jámborok, olyan alázatosak, hogy az ember mindent elhíne róluk csak éppen azt nem, hogy ezek bátorzkodnának valamit kezdeni a nagyhatalmu monarchia ellen. El se hinné az ember, hogy mégis csak veszedelmek legények ezek a nyilt arcu, cingár, bugyogós emberek, akikkel nem tanácsos a montenegrói hegyek között találkozni. Dacára a háborús készülődéseknek, a határ mentén lakó montenegróiak ma is zavartalanul jönnek át közénk, hogy termékeiken tudjanak, úgy látszik, ebből élnek s ha valóban kiút a háboru, ezek a szegény ördögök meg lesznek fosztva keresetüktől. A változás eddig mindössze csak az, hogy a montenegrói jövevényeknek csak a déli órákig szabad határunkon innen tartózkodni, akit ebéd után is itt találunk azt rövid uton kitoloncolják s nem szabad többé megjelenniük a városban.

Folytassuk ott, ahol elkezdtem. Hogy kerültem én spítáiba? Hát csak úgy, hogy egy éjszakai őrjáraton, kint a hegyek között lepottyantam a szikláról, s amint az orvos konstata, jobb lábamon a bokacsont megpedt. Nagyon sajnálom hogy itt kell hevernem a hevenyészett kórház rideg falai között, mert odakünn gyönyörű az idő, olyan mint nálunk március vége felé. Hideg van, de hónapok jégnek még híre-hamva sincs itt. A magyar anyák ne féltsék a fiaikat a téli hidegtől, ha csak golyó nem éri őket, meghűlni itt bizonyára nem fognak. Vagyunk itt katonák szépszámmal, napnap után újabb és újabb századok és zászlóaljok masíroznak keresztül a városon, kik Billek, ki Gerka, ki Banjaluka felé. Ugy látom a legtöbb Magyarországból való. Ugy látszik az osztrák katonaságot csak akkor masíroztatják Boszniába, ha már nagy lesz a baj. Meg is kérdeztem a minap a főhadnagyomat, ki jóravaló tiroli fiu.

— Főhadnagy ur, miért hogy esupa magyar ezredből egészítik ki a tizenötödik hadtestet?

— Ehhez magának semmi köze de ha mégis tudni akarja, hát megmondom. Az ausztriai helyőrségeket más ellenség ellen tartjuk fenn.

— No ez ugyan nem igaz, gondoltam magamban. Más ellensége a monarchiának ezidőszertint nincs, mint a montenegrói, a szerb meg a török.

Annai tény, hogy a magyar fiúnak idelelt most gyönyörűlete van. A koszt jó, gyakran kapnak bort, a dolog meg semmi, vagy igen kevés. Öröm látni, hogy a kecskeméti, komáromi, pécsi, esztergomi és pesti fiúk, hogy össze barátkoztak már az ide való fehér néppel. Híre-hamva sincsen itt a komor gondolatoknak, melyek háborus időkben emésztik a katona lelkét. Nem törődünk mi biz a háboruval már csak azért sem, mert meg vagyunk győződve róla, hogy ha komoly fordulatot venne a dolog, egy hét alatt levernők egész Montenegrot. A határ mentén vagy 35.000 főnyi katonaság van összpontosítva. Ennyi katonából, vagy ezer őrjárat, vagy montenegrói-an, ezer banda telik ki és ha ezek egy napon elárasztják a fekete hegyeket elgazolnak minden ellentállást.

Az udvarról új bakánótá hangzik. Alighogy ide jöttek a magyar fiúk, már megszületett az új dal. Így szól:

Fekete hegyekből száll
Fekete madár,
Szegény magyar baka szíve
Fáj, fáj, fáj.

Messze estem tőled én
Szőke angyalom,
Itt is lenne szeretóm,
De nem akarom.

Magyar lánynak párja nincs,
Mert esőkra való,
Pállott száju bosnyák lány
Nem nekünk való.

A nóta szomoruan kezdődik de annál furább a vége, azonban a bakának ez mindegy. Nem gyakorol irodalmi kritikát, dalolja, mert jó kedve van. A lakosság igen barátságos hozzánk. Laknak itt vegyesen mohamedánok, szerbek és horvátok, de egyik fajtan sem vettem észre, mintha ellenséges szemmel néznének bennünket. Kávéházakban, kocsmaokban egyébről sem tárgyalnak, mint az új rendről, az ugynevezett alkotmányról, amit kaptak a háboruról alig esik szó közöttük. Persze azért, nagy kérdés, hogy miként fognak viselkedni, különösen a szerbek, ha az első hivatalos puskalövés elhangzik a határon. Egy kapitány, aki már négy esztendő óta időzik Boszniában és alapos ismerője a viszonyoknak, azt mondotta, hogy veszedelmes ravasz nép ez a boszniai szerb, amely még most is Szerbiát tekinti igaz hazájának és a Belgrádban trónoló Pétert igaz királynak. Ezekkel az emberekkel alighanem meg fog gyűlni még a bajunk. Érdekes, hogy a tiszturak milyen barátságosan bánnak a legénységgel. Egy durva szó el nem hangzik a föllebbvalók részéről s a fegyelmi büntetés a legkritikább esetek közé tartozik. A tiszturak el-el tréfálnak velünk és dicséretetnek bennünket. A goromba subordinációnak itt se híre se yamva. Most csak nyájas és barátságos subordináció van.

Igy várjuk mi magyar fiúk Boszniában szent karácsony ünnepét. Szeretnők, ha a szeretet és béke dicsőséges ünnepét jó keresztényekhez illően még békességben ülhethetünk meg. Hogy teljesedni fog-e e kívánságunk azt nem tudjuk. Olyan a mi sorsunk itt, hogy nem sejtethetjük, mit hoz a holnapi nap. Ma még mulatnak idogálnak Trebinjében, Bilekben, Gorkában és a többi határmenti állásokon a magyarok, de holnap lehet, vonulunk már a hegyek közé, hogy megkedzjük a legkülönbözőbb és legérdekesebb háboru egyikét, amelyekben nem hadsereg állanak hadsereggel szemben, hanem husz-harminc főnyi csapatok törnek egymás életére. Veszedelmes és főként farsztó hadjárat lesz ez. Minden bokor, minden szikla, minden patak medre, minden padlás nyílás, ablak, kapuféla ellenséget rejthet, amely orozva, célozva küldheti belénk a golyót. De amit montenegróiak tudnak, azt talán tudjuk mi is.

De jó az Isten, talán jót ad. Hátha nem is lesz háboru?!

F. A.

A divat.

— A Divat újságból. —

Nagyon sok hölgy azt hiszi, hogy akkor elegáns ha feltűnő; és ha esupa drága holmit rakott magára, meg van győződve róla, hogy jól öltözködik is. Pedig tulajdonképpen nem is szabad azt a benyomást nyernünk valakiről, hogy jól öltözködik, csak hogy összhangzatos, elegáns a megjelenése. Ehhez pedig nem drága, csak izléses holmi kell. Ha például ezidei estélyi, színházi ruhákat nézzük, melyek sokkal inkább megérdemelnék a „redőzet”, elnevezést, azt láthatjuk, hogy izléses stilszerű redőzése a testhez lágyan simuló szövetnek a feltűnő egyszerűség mellett is, valósággal nemesítő körvonalakat ad a nő természetnek. S ha azután egy ilyen alak vonta magára figyelmünket, könnyűszerrel megállapíthatjuk, hogy nem valamely részlet, hanem az összhangzatos egész vonta magára a tekintetet, a „művészi”, hatásával. Azt a célt kell elérnünk, amit rövidesen ugy fejezhetnénk ki: a részletes hatás mellözése, az összhatás javára. Igaz, hogy ehhez nagyon nemes, finomult izlés kell, amit nem is olyan nehéz elérni. Tartózkodjunk a divat minden tulzásaitól és akkor már egy nagy lépéssel előbbre jutottunk. Egy második nagy lépést jelent, ha azon vagyunk, hogy még ha divatos, se tarkítsuk nagyon a színeket: gyönyörűek az ősz fák színei, a melyek minden szépségök és élénkségök mellett sem fáraztják a szemet.

Am térjünk át az ujformájú, dusan redőzött öltözékre, a melyet valaki szellemesen „pólyának” nevezett el. Legelőször is szembeötlik a redőzésnek rendszertelensége, a hogy azt a Divat Újság mai számának néhány képe is mutatja. De éppen ez a rendszertelenség teszi lehetségessé, hogy az ügyes kéz a szövet elrendezésében egyénit tudjon teremteni. Ezeket a ruhákat nem a babán, hanem magán az alakon rendezik el a hosszura szabott belés derékra, a melyhez hozzá van tűzve a szűk belésszoknya. Így azután gyakran a szövetrészek véletlen összefogása emelése által, a mi természetesen csak a leglágabb szövetnél lehetséges, egy egy gyönyörűen leomló ráncot kapunk, a mely az egyik vállon, a mell magasságában, sőt nagyon karlsú, magas alaknál akár a csipőn is kezdődhetik.

Az ilyen összefogás helyére valamilyen diszesített, egy-egy óriás gombot, vagy antik hatású tűt teszünk. Mint ahogy nem egyforma a ruha mindket oldalának az elrendezése, olyan a báliruha az ujjaké is. Így például egy bali öltözéken az egyik ujj szűk, leér a könyökig és szegélyezett tüllből készült; a másik rövidebb, a hosszában fodrocskák vonulnak végig rajta és bojtos pánt szegélyezi. Az egyik előkelő párisi cég hosszúra készíti a bali ruha ujját, a másik rövidebb; nagyon divatos és majdnem egyformán az, az elől és hátul csucos, illetve szivalaku kivágás.

Estélyi ruhákhoz és nem csak a kimondott „diszes öltözékekhez” nagyon kedvelt a fémesillogásu arany, ezüst vagy réz alsóruha, a melynek merev fényét enyhíti az áttetsző gáz vagy eszike felsőszövet és csak járás közben fénylik jobban. Az áttetsző felsőszöveteket gyönyörű alsó színekkel tudják összeegyeztetni. Így például a fakórozású színt ezüstszürkével vegyítik el, sárgát a zölddel, a pávakéket lazaecsinnel, a zöldet vagy lilát feketével stb. A nyitott selyemszállal alkalmazott himzésbe beleillesztenek egy-egy korált, ametisztet, opált és pazar mennyiségű arany- és ezüstszíllamot.

Hogy az utcai öltözékről se feledkezzünk meg, meg kell említenünk, hogy az óriási méretű kalapot kezdő kiszorítani a tok. A longchamps-i utolsó versenyeken már is látni lehetett néhány ilyen kis prémés kuesmaformájú tokot, szinte beleillesztve a most már sokkal kisebb méretű hajviselőbe. Prémében legkedveltebb a nyuszt, coboly, róka és a csinésilla. Egy vörös bársonnyal elvegyített cobolykészleten különösen feltűnt az igazi Stuart- (medici) gallér: hozzá óriás karmantyú, 50—60 cm. nagy, hermelinbéléssel. Nagyon szép és nem közönséges hatású az egyik ampir szabásu látogatóruha téglavörös posztóból; az alján széles perzsaprép pánt van; ez a pánt oly széles, hogy az ugyancsak perzsaprép kabát majdnem odáig lenyulik és az egész öltözék ez által mintha végig pém lenne. Nagyon szép, de nagyon drága ruha és elegáns.

A Divat Újság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szétküldéssel, 2 kor. 20 fillér. Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Újság kiadóhivatala Budapesten, VIII., Röck Szilárd-utca 4. sz. házban van.

Az új ezredes.

Hauser lovag a helybeli helyőrség új parancsnokló ezredese f. hó 18-án érkezik városunkba. Az új ezredes nős, családos, rendkívül szimpatikus férfi, aki csakhamar kedvelt tagja lesz társadalmunknak Hauser lovag eddig a bécsi 4 számú Deutschmeister ezred parancsnoka volt.

Megyei közgyűlés.

A vármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 30-án tartja az évben utolsó közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozatainak előkészítése céljából a vármegye állandó választmánya f. hó 29-én fog üléseni.

Kinevezés.

A főispán dr. Gróh József ügyvédet tiszteltbeli árvaszéki ügyésszé nevezték ki.

Uj erdőgondnok.

A főkapitán az üresedésben levő kesztői erdőgondnoki állásra Nagy Imre okleveles erdész választotta meg. Nevezett erdész Erdődy Sándor grófnál volt eddig alkalmazásban.

A párkányi vásár.

Az „Erzsébet” jótékony nőegylet már kibocsátotta a meghívókat a párkányi vásárra. A meghívó következőleg szól: „Az esztergomi „Erzsébet” jótékony nőegylet 1909. évi január hó 9-én (szombaton) este 8 órakor a „Fürdő” szálloda nagytermében tréfás és jelmezes párkányi vásárt rendez, Bogisich Mihály e. püspök, prelátnok kano-nok elnök, Csupor Istvánné, elnöknő és a 70 tagú rendező bizottság. A vásár után tánc. Belépődíj 2 korona. Felülízületeket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz az egyesület és a tiszta jövedelmet az egyesületi népkönyha javára fordítja. Jegyek Brutsy Gyula kereskedésében, este pedig a pénztárnál válthatók. A hölgyeket felkéri a rendező bizottság, hogy lehetőleg népviseletben sport- vagy utcai toaletben, esetleg kalapban jelenjenek meg. — Az urakat kéri, hogy szintén népviseletben, sportkosztümben vagy utcai ruhában jelenjenek meg. Itt jegyezzük meg, hogy sok helyütt félreértésekre adott alkalmat, hogy a szűkebb rendező bizottság a tagok körében gyűjtést rendezett. Ezen gyűjtésnek az a magyarázata, hogy az egyesületnek ez idén sok olyan dolgra van kiadása, melyet az előző években ingyen kapott.

Karácsonyfa ünnepély.

A párkányi kisdudóvoda karácsonyi ünnepélye f. hó 17-én d. u. 2 órakor lesz megtartva. Belépődíj 30 fillér, mely összeget az igazgatóság az óvoda felszerelésére fordítja. Az igazgatóság ez uton is meghívja az érdeklődőket.

Ügyészválasztás a főkapitálnál.

A főkapitáni konzisztorium tegnap töltötte be választás utján a Niedermann Pál halálával megüresedett főkapitáni ügyészi állást. Az ügyész-ségre hárman pályáztak: Dr. Prokopp Gyula és dr. Katona Sándor esztergomi és dr. Mike Lajos komáromi ügyvédek. — A konzisztorium egy szavazattöbbséggel dr. Mike Lajost választotta meg kapitáni ügyésznek. — A főkapitán határozata városzerte nagy visszatetszést szült, mert mindenki úgy van meggyőződve, hogy az idevaló pályázók között is akadt volna olyan jó katolikus ügyvéd aki legalább is oly méltóan tölthette volna be az ügyészi állást mint akár a megválasztott idegen fiskális. Különösen dr. Prokopp Gyula nem érdemelte meg a méltatlan mellőzést, mert ha jól tudjuk éppen ő volt az aki igazán önzetlenül mintegy negyedszázadon át hűségesen vitte a kapitán ügyeit. Így jutalmaz a főkapitán . . . Az esztergomi ügyvédi karra pedig egyenesen sértő a kapitán határozata.

Uj gazdasági tudósító.

A földmivelésügyi miniszter Pisuth Aladár kemencei lakos, primási uradalmi intézőt az ipoly-sági járás gazdasági tudósítói tisztségével megbízta.

Az iparostanoncok rajzoktatása.

Az ipariskolai felügyelőbizottság vasárnap tartott ülésében töltötte be a három új rajzitanító állást. Bárdos József és Math Gyula elemiskolai tanítókat és Kolombán Sándor állami tanítót tanfelügyelői tollnokot választotta meg illetve az ipariskolai tanítók közt új beosztást léptetett életbe. A városnak ez új állások költségeinek fedezésére mintegy 1500 korona újabb államszegélyre van kilitása. Az ipariskolai igazgató ily értelemben kérényt intézett a közoktatásügyi miniszterhez.

Egy testőrkapitány szerencsétlensége.

Bécsből vesszük a következő hírt. Sinke Antal bécsi gárdakapitányt, akit esztergomi 26-os főhadnagy korából igen jól ismert közönségünk és aki szimpatikus egyénisége miatt társadalmunk kedvelt tagja volt, súlyos baj érte. A daliás testőrkapitány a közel napokban féloldali szélhűdést szenvedett.

„Utálatos politikai helyzet.”

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter mult szombaton, az országgházban a folyosón beszélgetések közt úgy nyilatkozott, hogy utálja a mai politikai helyzetet. Sajnos Andrássy mondását a mi politikai és társadalmi helyzetünkre is nagyon megfelelőleg lehetne alkalmazni.

Modern nyelvek tanfolyama.

A helybeli intelligencia körében egyelőre a francia nyelv elsajátítása céljából tanfolyam van alakulóban Pám M. István főreáliskolai tanár vezetésével, aki már a budapesti tudomány egyetem tanárjelöltjei részére is a bölcsészeti kar dékán megbízásából eredményesen vezetett egy francia nyelvi tanfolyamot a Berlitz-féle gyakorlati módszerrel, mely szerint az egész tanítás nyelvtani elemzések nélkül az első órától kezdve az egész tanfolyamon át francia nyelven folyik. Szélesebb körű érdeklődés esetén a nevezett tanár a német és angol nyelvből is elvállalja az ilyen tanfolyamok vezetését. Érdeklődők az illető tanárnál a főreáliskola fogadó helyiségében tájékozódhatnak a tanfolyam részletei iránt.

A jövő év virilistái.

A vármegye hivatalos lapja külön kiadásban közli a megyei virilisták névsorát. Az új összeállítás szerint a virilis nőjegyzékben a következő változások történtek új tagok lettek: Bródi Sándor, Luczenbacher Pál, Spitzer Ignác, Diamant Béla, Szekér Gyula, Pehatsek Arthur, dr. Schrank Mór, dr. Roszival István, dr. Kün István, Haitz János, dr. Weisz Sándor, Haaz Adolf, Röheim Károly, Burián János. *Kimaradtak* a virilisták közül: Frankl József, Leindörfer Nándor, Klement István, Renner Géza, Niedermann Pál, Heischmann Ferenc, Brukner Albert, Hulényi Győző, Grósz Ferenc Schiller József, Schrank Salamon, Stark Adolf, Márton Géza, Szeceky Kornél.

Az árvaszékek államosítása.

A városi és megyei árvaszékek államosítása, úgy látszik, küszöbön van. A belügyminisztériumban a megyei és városi árvaszékek államosításának eszméjével a legkomolyabban foglalkoznak. Sőt már valamennyire készen is van az erre vonatkozó törvényjavaslat, mely az árvaszéket kivieszi a megye és város kezelése alól. Az új törvényjavaslat megszünteti a hagyatéki bíróságokat és azok helyébe, az árvaszékekkel összesítve, új hivatalt állít fel. Hír szerint a javaslat még a mostani ülészak folyamán tárgyalásra kerül s így egy év leforgása alatt az árvaszék mindenütt az állam kezelésébe megy át.

Körpótlék a tanítóknak.

A kultuszminiszter a város elemi iskoláknál 1893. óta vagy korábbi időtől fogva működő tanerők részére a harmadik, egyenkint 100—100 korona államszegélyes körpótléket utalványozta ki tárcája terhére.

Feltámadt halott.

Furesa história képezi közbeszéd tárgyát néhány nap óta a „Kolos” kórházban. Egy ápolóról, egy dorgálásról, egy eltűnésről és egy feltámadás-végül pedig többrendbeli riadalomról van szó. — Hogy ez a sok minden hogy került össze az kiderül a következő történetből. Napokkal ezelőtt történt, hogy a kórház igazgatósága valami kisebb kaliberű fegyvelemsértés miatt megdorgálta az egyik ápolót. Ez az ápoló az érzékenyebb természetű ápolók alosztályába tartozván, annyira szívére vette a dorgatóriumot, hogy még aznap este bucsút mondott a kórház kapuelfájának. Két napig várta vissza az ápolót, de biz az nem jelentkezett s így az igazgatóság azon biztos tudatban, hogy az ápoló eltűnt, bejelentette az eltűnést a rendőrségnél. Az esetet már elfelejtették a kórházban midőn egy furesa história ismét a napvilágra hozta az eltűnt ápolót. Egy szép napon meghalt egy beteg a kórházban. A halál esti 10 órakor következett be és a kórházi szabályok szerint 2 óra múlva a hullaházba vitték a halottat. Éjféle 12 órakor két ápoló hordágyra tette a hullát és vitte egyenesen a hullakamrába. Beérve a nappal sem valami barátságos helyiségbe, ahol már egy halott feküdt és egy előre elkészített koporsó várta az új halottat. — felcsavarták a villányt s ekkor borzalmas látvány tárult szemek elé. — Az egyik koporsó födele hirtelen felpattant és abból egy alak emelkedett ki. Az ápolók halálra rémülve menekültek a hullakamrából, felverték a kórház egész személyzetét s így valahogyan nekibátorodva visszatértek a feltámadás színhelyére, ahol legnagyobb esodálkozásukra arról győződtek meg, hogy a feltámadt halott azonos az eltűntnek hitt ápolóval. A feltámadt ápoló sietett kimagyarázni a helyzetet. Elmondta, hogy a dorgálás feletti banatában két nap alatt holtrészegre itta magát ezután besurrott a kórházba, a nála levő kulcsal felnyitotta a hullakamrát és itt belefeküdt az egyik üres koporsóba, amelyben igen egészségesen kialudta mámorát és csak arra ébredt fel amidőn kollégái a halottat behozták. A kórházbeliek persze most már nevettek a furesa histórián és a feltámadt ápoló ismét rendesen végzi munkáját éppen úgy — mint halála előtt.

A boszriai bakákért.

A boszniai bakák érdekében mult számunkban felhívást intéztünk a jószívű közönséghez, hogy szives adományával járuljon hozzá a mindnyájunk közös sorsáért terhes és veszedelmes szolgálót teljesítő szegény magyar fiúk karácsonyához. Hadd érezzék a messze idegenben kegyetlen sorsnak kitett fiúk, hogy a közös edes arya a haza szeretettel viszonzozza az ő áldozatkészségüket. A felhívásra már megmozdult a nemesen gondolkodó emberbarátok szíve, bár tekintettel a szeretet ünnepének gyors közeledésére, nagyobb mozgalomra számítottunk. Eddig a következő adományokat kaptuk: özv. Dankó Istvánné 2 meleg alsó inget és 2 meleg alsó nadrágot Korentsy Mihály csemegekereskedő 5 liter Cuba rumot és 1/4 kilo teát küldött szerkesztőségünkbe míg Kaufmann Ferenc téglagyáros 40 koronát adományozott.

Felolvasás a főgimnáziumban.

Jövő vasárnap, dec. 20-án Paresami Henrik tanár felolvasást tart a főgimnáziumban a Magas-Tátráról és környékéről. A felolvasást vetített képek fogják kísérni.

Megnyílt iskola.

Szőgyén községben már közel egy hónapja zárva voltak az elemi népiskolák a kanyaró járvány miatt. Dr. Perényi Kálmán alispán — miután a járvány teljesen megszűnt — az összes szőgyéni iskolák megnyitását elrendelte.

Szerencsétlenség a vadászatán.

Oroszkáról könnyen végzetessé válható vadász-szerencsétlenség hírére vesszük. Ádám Gusztáv az oroszokai cukorgyár tisztviselője a napokban a Garam mellett kacsázott. Egy kacsára rálőtt és azt megsebeszte. A megsebzett madár a vízbe esett, mire Ádám keresésére indult és csakhamar megtalálta a parttól két lépésnyire a vízben; erre megfordított puskájának a tusával próbálgatta partra huzni a kacsát, miközben a felhúzott ravaszu fegyver hirtelen elszűnt és a golyó az elővigyázatlan vadász jobb alsó karját széttroncsolta. Ádámot súlyosan megsebesítve hozták be a helybeli Kolos kórházba, hol Göncey főorvos kivette a sebből a sörteket. Az orvosok véleménye szerint a szerencsétlen tisztviselőnek valószínűleg amputálni kell majd a karját, de ha ez el is lesz kerülhető, teljes életére béna marad.

Karácsonyi vásár!

Még eddig nem létezett ősös árak Vermes Ignác divatüzletében Kossuth Lajos-utca (Korona bazar mellett.) Mindenki saját magának jöltevéje, ha a karácsonyi bevásárlásait a fenti cégnél eszközözi, hol minden árucikk u. m.: női ruhakelme, vászon, és férfi divat cikkek stb. mélyen leszállított karácsonyi árban lesz elárusítva.

Ne sutor ultra crepidam.

A jó öreg közmondás kintinően bevált Lábatlan községben. Odavaló tudósítónk becsületszavára állítja, tehát igaz, hogy Juhász Mártonnak még a nyáron elromlott a zsebórája. Hát ha elromlott, persze hogy meg kell csináltatni. Könnyű azonban ezt mondani, de hát mit csináljon a szegény ember mikor Lábatlanon a világ teremtése óta eleven órásmester nem volt. Ámde Juhász uratam ily kicsiségek nem hozzák zavarba és csakhamar a helyzet magaslatára emelkedett még pedig oly képpen, hogy az elromlott órát elvitte csináltatni Török István uramhoz aki hivatás szerint a csizmadiaság nemes mesterségét űzi Lábatlanon. A ráncos és rámás csizmak mestere természetesen elfogadta a megbízást és égre földre esküdözött, hogy úgy megreperálja a megátalkodott óraművet hogy soha ez életben nem szorul többé órára. Ilyeténképpen Juhász uram átadta az órát Török mesternek, — aki rögtön munkába is vette az armányos masinát. — Az óra gazdája nyugodtan tért haza és hónapok múlva azaz f. hó 15-én elment az órásmester csizmadiahoz és már előre örült, hogy milyen fene módon pontos leszén immár az ő zsebórája. — Ámde Juhász uram szörnyű csalódásba esett, mert amidőn a csizmadiatól kérte az óráját ez azzal felelt, hogy alaposan elverte az óra tulajdonosát, az órát azonban vissza nem adta. Hogy mit csinált Török uram az órával, megfejelte-e vagy patkót vert-e reá: az a járásbírósa előtt fog kiderülni.

x **Sárközy Antal** cigányzenekara és fia **Kálmán** a híres szölista minden este hangversenynek az „Emke” kávéházban.

x **A Borászati Lapok jubileuma.** Gazdasági szakirodalmunkban ritka esemény számba megy a „Borászati Lapok” 10 éves megjelenésének évfordulója. Ez a nagy elterjedtségnek örvendő és a legjelesebb szakemberek által szerkesztett magyar szőlészeti és borászati szaklap ebből az alkalomból díszes, számos képpel illusztrált emlékfüzetet ad ki, melyet összes előfizetőinek (még az újaknak is) díjtalanul fog megküldeni. Ebben a füzetben úgy szőlőművelésünk, mint lapunk negyvenéves története lesz ismertette tárgyalva lesznek az összes aktuális kérdések, fontos szőlészeti és borászati intézeteink, fel lesznek sorolva és rövid életrajzzal ellátva elhunyt szőlészeti szakembereink és végül a jövő feladatai is tárgyaltnak. Mindezeket a cikkeket legjelesebb közgazdászaink és gyakorlati szakembereink írták s így a munka kétségtelen irodalmi beccsel fog birni.

Vérszegénység

ellensúlyozással tessék SCOTT-féle Emulsiót használni, a mely a vért gazdagítja és a test husát szilárdítja és egészségessé teszi.

A Scott-féle Emulsió

egyaránt hatásos fiatalnak és öregeknek A gyors javulás meglep és kielégít.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle mód szer vedlyegyt — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Próbálják meg

és meg fognak erről győződni, mint ahogy ezren és ezren győződtek meg róla az utolsó harminkét év lefolyása alatt.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban,

A rettenetes kanász.

Hírheft alakja Süttő községnek Futó Gyula a falu kanásza. Nem mulik el vasárnap anélkül, hogy valamelyik koresmából ki ne verné a vendégeket. Most vasárnap éjjel is virtuskodott a falu kanásza. Hatalmas karikás botjával beállított a csárdába és egy csapásra kilóditotta a bent idogáló legényeket. Ebből persze nagy verekedés támadt úgy, hogy a fél falu felébredt békés nyugalmából. A esendőrség most azzal a kérelemmel fordult a főszolgabírósaéhoz, hogy csapassa el és toloncoltassa ki a virtuskodó kanászt Süttőről.

x **Festők és rajzolókat figyelmébe.** Olajfestékek és festő vásznak nagy választékban a „Hunnia” könyvnyomdában kaphatók Széchenyi-tér 7. sz.

Laptulajdonos, felelős szerkesztő
Gerenday József.

Szerkesztő
Haán Rezső.

Ujítás a pénzesleveleknél.

A pénzeslevelekre ezentul öt pecsét helyett két pecsétet kell tenni csak megolvastott pénzeslevelekre kell ezentul is öt pecsétet illeszteni. Az új két pecsétes pénzeslevélborítékok a postahivatalban 3 fillért kaphatók.

NESTLÉ

gyermeklisztje
csecsemők, lábbadozók,
gyomorhajosok részére.

A legjobb alpesi tejet tartalmazza.

Egy doboz 1 k. 80 fill.

Kapható minden gyógyszertárban és droge-riában. — Ugyanott ismertető iratok ingyen.

Válogatott hüvelyekből örölt idei természetű

Paprika.

Édesnemes (teljesen édes) **kilója 5 korona.**
Féledes (kissé erősebb, kellemesen csipős) **kilója 3 kor. 50 fillér.** *Ha a rendelés legalább 2 kilót tesz ki, úgy bérmentve szállítom.*

Ajánlok továbbá legfinomabb friss készítésű, tiszta, **tojásos**

Tarhonyát

kilója 80 fillér. — Szállítás postán, utánvét-tel. *Csomagolást nem számítok.*

Tarhonyát bérmentetlenül szállítom, de ha legalább fél kiló paprika is van 3—4 kiló tarhonyával rendelve a csomagot bérmentve küldöm.

Paprikát tiszta minőségben szállítok. — A **Tarhonya** gyönyörű sárga színe a **tojástól** származik.

Kifogástalan termények küldésével töreksem arra, hogy a n. é. megrendelőim nálam rendeljék meg szükségleteiket.

Klein Vilmos,

szegedi terménykülönlegességek kivitele — **Szeged.**

Karácsonyi vásár.**Virág és Szántó.**

Túlhalmozott raktár miatt
lényegesen leszállított árak
minden cikkeinkben.

Maradékok féláron, úgy szövet, selyem, delein mint vásznakban.

Karácsonyi sonkák,

hideg felszeltek, likőrök, rum, tea, olajos és pácolt halak, sajtok, friss tea vaj, konzervek, befőttek és száraz főzelékek

mélyen leszállított áron csak Dániel J. hentes és csemege üzletében kaphatók Esztergom Széchenyi-tér 23. (Rudolf ház.)